Ч. 95 (11.348). Львів, понеділок 30. квітня 1928. Opłata pocztowa zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вага національної репрезентації.

Львів, 29. квітня 1928.

В часі, коли прилюдна опінія Европи й усього культурного людства шукає шляхів до закріплення мира, до усунення або бодай обмеження зброєнь, коли протиставиться неприродним тенденціям непомірного зросту мілітаризму, висунулася українська проблема сама собою, без постороннього штучного її накидування світові, на одно з перших місць між актуальними політичними проблемами Европи, що чекають поладнання та розвязки. Остаточно світ, хоч і поволи, але певно доходить до висновку, що без розвязки української проблеми в позитивному для українського народу державно-політичному розумінні не може бути мови про політичну рівновагу в середущій і східній Европі.

Рівночасно бачать вже тут і там впливові на заході керманичі політичної опінії, що *нерозвязана в цілій своїй ширині українська проблема* мусить впливати побуджуючо на зріст мілітаризму в тих державах середньої і східної Европи, що в цілковитій нерозвязці або в палїятивній і тільки частинній розвязці тієї великої проблеми органічно заінтересовані. Тих держав і називати непотрібно. Вони-ж саме через одну тільки українську проблему примушені зброїтися на те, щоби не дати собі вирвати богатих українських територій і щоби не допустити при допомозі збройної сили взагалі до якоїнебудь розвязки тієї важної проблеми. Через те нішо дивного, що всі заінтересовані в нерозвязці української проблеми держави, а передовсім дві найбільші з них, маскують перед світом, кожна окремо, свою питому концепцію української політики і кожна коштом противника. Вся та маскарада відбувається тому, що всестороння й ціла розвязка тієї політичної проблеми мусить статися коштом болючої, частинної ампутації державних організмів усіх теперішніх парцелянтів України.

І в такий важенний час назрівання гострої актуальности української проблеми в політичному світі відбулися на українських землях під Польщею вибори до польських законодатних установ. В днях 4. і 11. березня ц. р. вибрав український нарід своє політичне представництво з усеї української етнографічної території під Польщею і наложив на нього обовязок не тільки оборони своїх інтересів у Польщі, але й репрезентування та заступництва україн. народу перед цілим культурним політичним світом, зокрема-ж перед Европою.

Новововибрана Українська Парляментарна Репрезентація складається, як відомо, з 40 послів і 11 сенаторів. Та не всі з вибраних є репрезентантами національно-самостійницьких змагань українського народу. Одначе ця обставина не має і не може мати ніякого сутнього значіння при виконуванні незвичайно відповідальної ролі, що припала суто національному українському представництву, яке творять посли й сенатори Українського Національно-Демократичного Обєднання. До репрезентантів національної української ідеольогії зараховуємо також послів і сенатора радикальної партії, Селянського Союзу і безпартійних. Чисельно дійсно національна репрезентація українського народу нараховує 34 послів і 10 сенаторів. Але серед неї на першому місці стоїть Українське Національно-Демократичне Обєднання, що має 23 послів і 9 сенаторів. Воно й зібрало найбільшу скількість голосів (далеко більша половина всіх українських голосів — бо на круглу цифру мілїон відданих голосів на українські листи Національному Обєднанню припало близько 600 тисяч) при виборах. Тому то й на ньому спочиває найбільша відповідальність за українську національну політику. Українське Нац.-Демокр. Обєднання точніше його нововибрана парляментарна репрезентація, вийшовши при виборах переможцем на внутрішньому українському політичному фронті, мусить з того робити відповідні висновки для своєї праці та витягати директиви для політично-репрезентативних своїх завдань. А вони, як це сказано в попередніх статтях, під теперішню пору не тільки дуже великі, але й незвичайно відповідальні перед нацією і перед історією. Про ті завдання в цілости і зокрема нам прийдеться писати окремо. Тепер мусимо підкреслити ще одну незвичайно важну обставину.

Коли кинемо оком на політичні відносини, серед яких доводиться жити українському народові в СРСР, Польщі, Румунії та Чехословаччині і далі, коли обіймемо зором всю українську етнографічну територію, коли приглянемося рівневи політичного вироблення й національної зрілости українського населення на тій території, то прийдемо до ось яких висновків:

Українське населення було перед війною і є тепер найбільше національно зріле і найбільше політично вироблене саме на тій українській території, що опинилася в межах Польщі, зокрема-ж у Східній Галичині. Воно дало наглядні докази цього в часах від 1918—1920 року, а потім у часах виборчої абстиненції у 1922 р. і накінець при останніх виборах у березні 1928 р.

Виборчий польський закон і виборчу ординацію використало воно при нинішних обставинах гідно та вповні на те, щоби вибором своєї національної репрезентації заманіфестувати споконвіку український національний характер своїх земель перед цілим світом. З уваги на те, що та репрезентація вибрана з найбільшої поза Радянською Україною суто національної української території, і зваживши, що вибрана вона на основі загального та рівного виборчого права при співучасти всіх українських верств і станів, приходиться ствердити, що є вона *повноправною репрезентацією українського народу.* Коли-ж взяти на увагу її чисельність і ще більше обставину, що на Великій Україні нема ні загального ні рівного виборчого права, що там є диктатура навіть не одної кляси, а тільки одної партії (вона нараховує тепер на Україні на 28 міл. 890.037 душ населення заледви 177.427 членів), і коли підкреслити попри те відповідальну і поважну історичну ролю західньої вітки українського народу при виробленні й кристалізації національно-політичної української думки та національної української політичної ідеольогії взагалі, також як ролю її практичної реалізації, то прийдеться ствердити, що ця наша репрезентація є нині *одинокою вибраною і повноправною політичною репрезентацією українського народу перед усім культурним політичним світом.*

З такого стану справи вже самі собою випливають під нинішну пору і серед нинішних політичних відносин не тільки тут перед нашими очима але й у широкому світі винятково великі завдання для нашої репрезентації та непомірно велика й важка відповідальність за їх виконання. Це мусить собі усвідомити докладно не лише наша умандатована народом репрезентація, але й увесь український загал.

В. М.

Сподіванки й несподіванки.

(Від власного кореспондента)

Париж, 24. квітня 1928.

I.

Перший день виборів, минула неділя, приніс одну „сподіванку", одну несподіванку.

Сподівана була удача Поанкарівського бльоку; вона й здійснилася. Правда, далеко не в такій мірі, щоб забезпечити бльокови цьому оконечну більшість у палаті: яка буде ця більшість, це покажеться тільки найближчої неділі вечером, коли відомі будуть вислїди тісніших виборів, яким підпаде щось три чверти виборчих округів. Та все таки вже перший день виборів підтвердив те, чого трохи не всі тут надіялися, тобто сильний подув французької громадської думки в напрямі політики теперішнього премієра, значить передовсім його політики фінансової (стабілізація франка) і далі його, себто Бріяндівської політики заграничної (замирення з Німеччиною, Союз Народів).

Несподіванкою тої неділі був помітний зріст комуністичних голосів — однаково, як факт, що ні один мандат не попався комуністам. Від останніх виборів з 1924 р., комуністи зискали близько 200 тисяч нових голосів, і розпоряжають тепер трохи звиш мілїона голосами, на звиш десять мілїонів голосуючих. Одначе показалося також, що ні в одному окрузі не мають вони більшости — відти і повна відсутність комуністичних мандатів.

Таким чином трублять у тріюмфальні сурми з однаковою силою — комуністична „Іманіте" і Поанкарівське „Еко де Парі". Це зрештою стара і в парляментарних демократіях добре відома комедія: що всі, до чиста всі і майже завсіди — переможці, та що до невдачі, щоб там і не було, ніхто не радий признаватися.

II.

Але є ще одна несподіванка, третя, до якої всі признаються, одні кривлячись, другі — вони в незначній меншости — злорадно, а то й з відрадою. Це велика удача альзасько-льотаринґських автономістів — удача, яка покищо висловилася тільки у великій скількости прибраних голосів, без осягнених мандатів; одначе вона може цеї неділі внести у французьку палату альзаських автономістів німецького закрою. Одначе й без цього оконечного успіху, висловленого мандатами, масове голосування на автономістів у тільки-що відзисканих провінціях — явище яскраве у французькому істнуванні, яскраве і вагітне можливими наслідками на будуче.

Щодо останніх, то не треба зараз думати, що в Альзасії вже є або швидко буде німецька ірредента, або навіть, що німецький національний рух дасть у зцентралізованій національно Франції почин до подібних ірредентистичних і самостійницьких рухів інших французьких племен, рас і мов — є їх щось десяток. Так справа не стоїть — на щастя. Не вагаємося сказати: на щастя, бо для нас, як і для світа цілого, безмірно важніше й цінніше мати діло з високою й блискучою французькою цивілізацією, ніж з десятком новеньких культур збалканізованої Франції, з невідомими й важкими мовами — баскою, бретонською, фляманською, тощо. Ні, так справа, на щастя, не стоїть і може й ніколи не буде стояти. Альзаський автономізм — явище не стільки німецької національної самосвідомости, скільки плід невдоволення, яке людність, призвичаєна до суворих пруських порядків цісарської Німеччини, відчуває супроти політичної розвязлости, законодатної відсталости й адміністраційної повільности — немилих і іманентних кожному режімови, побудованому на засадах виборної парляментарної республики.

III.

Альзасці з захопленням перейшли в XVII-ому віці з режіму анархічного й слабосилого Римського Цісарства Німецької Нації під сильну руку Людвика XIV-го і з ентузіязмом ішли вони за самовладним Наполеоном. Нове німецьке цісарство, суворе і кріпке після 1871, наново привчило їх розуміти й цінувати точну адміністрацію і авторитативну державність. І дуже важко їм примиритися з республиканським режімом парляментарної демократії з його відсутністю відповідальности, з його демагогічно-виборчими протекціями, з його адміністраційним персоналом вдвоє численнішим ніж треба і вдвоє менше швидким і точним.

Не претендуючи на пророків, можемо висказати здогад, що якби через нових яких 50 років (вік теперішнього французького режіму з 1871 р.) Альзасія знов повернулася „на лоно" Німеччини, то вона знов була би невдоволена тим, що там застала би. Бо за той час теперішній республиканськo - парляментарний режім розвинувся б у Німеччині і дав би свої неминучі, природні плоди також у цій країні. А якраз ті плоди і разять альзасців у сьогоднішній Франції.

В. Панейко.

ПОЗИЧКА ДЛЯ ХЛІБОРОБСТВА У ПОЛЬЩІ

(Ко) Польський уряд має розпочати переговори про інвестиційну позичку від американського капіталу на ціли чисто хліборобські. Позичка малаби виносити около 50 міл. долярів.

ТРОЦЬКИЙ ІДЕ ДО МОСКВИ.

(ко) Троцький дістав дозвіл приїхати при кінці травня на кілька днів до Москви. Опісля іде лікуватися на Кавказ.

Між молотом і ковалом.

I.

Українська „хитрість" й московське византійство та жидівське завзяття. — Боротьба за Україну в КП(б)У. — На сель-робівському фронті. — Шумськізм, його оборона і осуд.

Розкол наспіх склеєного Сель-Робу (з волинських сель-союзників і галицьких волепародівців) тягнеться вже повний рік. Наступив він спершу на підкладі особистої ривалізації, а опісля перейшов на терен національного питання. Тут розкол не лише поглибився, але й розрісся до великих розмірів, поширивши свою базу на всю соціяльну лівицю на всій Україні — особливо з моментом актуалізації т. зв. шумскізму.

Консолідація всіх крайно лівих елементів під проводом комунізму могла відбуватися лише до певної межі. В дальшому процесі, а особливо в життєвій практиці т. зв. соціялістичного будівництва на Україні скорше чи пізніше мусіло прийти до зустрічі чужинних комуністичних сил з українськими комуністичними чи комунізуючими силами. Комунізм не є випливом української психіки й українського світогляду. Він є продуктом імпортованим. В добі революційного й пореволюційного періоду під впливом перемоги московського центру він міг або притягнути до себе деякі українські ліві елементи, або примусити їх скоритися. Таким чином у рядах наскрізь чужої Україні КП(б)У найшлися спершу незалежні ес-деки, опісля ліві ес-ери („боротьбісти"), а вкінці більша частина укапістів. Входячи в склад російсько-жидівської КП(б)У, українські ліві елементи сподівалися, що в ходом часу вони стануть домінуючим елементом у партії та поведуть політику на Україні по лінії не лише соціяльного, але й національного визволення. Зновуж російсько-жидівська КП(б)У, втягаючи в себе українські елементи, мали на меті приборкати й осідлати українську стихію та під стягом консолідації скермувати її у російське великодержавне русло.

Протидежні змагання національно-супротивних елементів на Україні скорше чи пізніше мусіли довести до боротьби. Вибухла вона під прапором двох людей: Шумського (українця) і Кагановича (жида) та прийняла назву з одного боку шумскізму, а з другого кагановичівства. На терені Рад. України зовсім природно перевага на боці Кагановича і КП(б)У як партії монопольної і диктаторської, яка в хороїй дорозі розправляється зі своїми опозиціонистами. Поза межами Рад. України перевага на боці КПЗУ, що після деяких вагань стала на боці Шумського. Але сам Шумський на засланні у Росії. Недавно помандрував на заслання до Архангельська і представник КПЗУ Максимович.

Виступ Шумського сколихнув довершений тихим плесом пануючої КП(б)У. Поборюючи „націоналістичних єретиків" у партії, офіціяльна група Кагановича мусить іти на деякі уступки щонайменше культурного значіння. Отже прилюдна українізації знову рушила з мертвої точки — так, що Рад. Україна має вигляди завершити свій розвитковий процес під проводом КП(б)У національно-культурною автономією. Під політичним і господарським оглядом Москва є тверда і непохитна. Тут не може бути ніяких уступок. Та найважнішим завданням кагановичівму приборкати „єретиків" у їх гнізді, в КПЗУ. З тією метою розвязано центральний комітет КПЗУ, настановлено новий і при допомозі всіх протиукраїнських сил поведено наступ на „єретиків".

Одним з відтинків того воєнного фронту є й сель-робівський фронт. Довший час ще до явної кризи в КПЗУ і сформулування обличчя шумскізму КП(б)У поборювала в своїй пресі волепародівців (групу Вальницького) й осуджувала довершений ними розкол у Сель-Робі. Але коли справа пішла перед Комінтерн, ситуація рішно змінилася. Комінтерн визнав правильною лінію народовольців або лівого Сель-Робу, а осудив „націоналістичних єретиків", які найшлися в становищі „огдушених" як „помічники ундо-фашизму" й виразники „дрібноміщанської націоналістичної ідеольогії". А стали вони такими тому, що відтримали шумскізм, себто домагання усунення колоніяльної політики Москви на Україні, що виставляв домагання рівноправности УСРР в Рад. Союзі, переведення дійсної українізації та економічної самостійности України. Нічого не помогли довгі суплїки усуненого центр. комітету КПЗУ до КПП (комун. партії Польщі), КП(б)У і Комінтерну. Москва **locuta, causa finita**. „Огдушені" з КПЗУ та їх союзники зі Сель-Робу найшлися на гіркому хлібі опозиції, а „облагодітельствовані" народовольці з ППС-Лівицею і жидівськими членами КПЗУ стали виразниками „правильного" кагановичізму.

Боротьбу між цими двома таборами від часу до часу урізноріднюють всякі заяви та порозумівавчі конференції, які завданням довести до обєднання противників. Та замісць обєднання після кожної такої конференції пристрасти вибухають з новою силою, бо неперехідною є пропасть між українцями і чужинецьким елементом. Одною з головних умовин обєднання є самоосудження тої чи іншої групи і велкі покаянні приєнги. Спершу Сель-Роб (правиця) голосив обєднання „сель-робівських мас" понад голови русотяпської трійці: Вальницький-Заяць-Пелехатий, тепер же Сель-Роб-Лівиця змагає до такогож обєднання „понад голови групи Крайківського" (шумськівської).

На протязі квітня п. р. відбулося аж три такі обєднавчі конференції в днях 1. 2 і 19. квітня. В останній конференції взяло участь понад 40 представників Робітничої Лівиці (осудженої більшости КПЗУ), ППС-Лівиці, Ініціятивної Групи Єдности Сель-Робу (Дурдели), Сель-Робу-Лівиці та представників лівої частини професійних спілок. Представники Сель-Робу-Лівиці предложили платформу обєднання, вимагаючи від Сель-Робу (правиці) осудити шумскізм. У відповідь на те представники Сель-Робу (правиці) в довгій заяві засудили становище шумскізму і всеціло прихилилися до нього. В заяві говориться, що на ґрунті непа (нової економічної політики) відчувається напір великоруського шовінізму, який в свої сіти захопив значну частину російської робітничої кляси. Великоруський шовінізм є одною з найбільших загроз соціялістичного будівництва, бо своєю агресивністю на Україні він змінює „свого клясового союзника, а національного конкурента: українську націоналістичну буржуазію і кулацтво". На тому підкладі повстає боротьба двох культур: російської й української, що спрямовує українське національне відродження „в буржуазне русло до боротьби проти УСРР за буржуазно-куркульську УНР". Бажаючи виминути чи усунути цю небезпеку, треба повести рішучу боротьбу з великодержавним російським шовінізмом та скермувати українське національне відродження в русло клясової боротьби, „в русло скріплення й консолідації української радянської держави". З тією метою необхідно українізувати партію (КП(б)У) й радянський апарат, не зводити цеї справи

„до питання вивчення української мови, до зрозуміння, що українізація потрібна лиш до збереження союзу російського чи зросійщеного робітника з українським селом та для **цілей зовнішньої політики**".

Одночасно велика чуйність партії мусить бути спрямована на те,

„щоби давати якнайрішучіший відбій тим всім чинникам, які у всіх економічних і політичних ділянках субєктивно чи обєктивно своїми практичними посуненнями підходять або виявляють тільки тенденцію підходити до України як до Юга Росії або до Юго-западного краю (а вони ще дуже живі, головно в рад. апараті), що **перешкоджують консолідації України як економічно-політичної цілости, як української радянської держави**".

Такою є суть шумскізму, з яким солідаризується український табор соціяльної лівиці. Солідаризуючись зі шумскізмом, він погоджується на всі інші умови обєднання і готов приступити до обєднання.

Сель-Роб-Лівиця в спілку з ППС-Лівицею не погодилася на таке обєднання, бо — як пише „Сель-Роб" —

„провідники правого Сель-Робу признаклися до повної солідарности з шумскізмом... Провід правиці Сель-Робу, явно і славно вступив на шлях єдиного національного протирадянського фронту — єдиного з Ундом, радикалами і цілим фашистівським табором. Наш національний фронт, фронт українського селянина і робітника лежить по противній стороні. І тому між нами і тими, що здезертирували з селянсько-робітничого фронту, нема від нині і не може бути ніякої спільної мови".

Причиною невдачі обєднанських намагань є те, що

„згадана група (себто Сель-Роб правиця і Робітнича Лівиця), піддавшись натискові дрібноміщанської стихії, скотилась на націоналістичні позиції шумскізму, який являється прикритою формою нагінки на національну політику Рад. України... **Обєднання Сель-Робу може відбутися тільки на платформі беззастережної оборони нацполітики на Рад. Україні, бо тільки ця платформа є пробним каменем нашої щирости в боротьбі проти ундофашизму.** Цю справу вважаємо центральною у вирішенні питання нашого розламу... Група Крайківського, стоячи на становищі шумскізму, обєктивно йде на руку ундо-радикало-фашизму".

Тижневик „Сель-Роб" додає ще, що

„оборона позицій шумскізму стрінулася з однодушним та безоглядним засудженням зі сторони всіх без винятку представників робітництва. Нарада перемінилася в судову розправу над розбивачами робітничо-селянського руху. Була одноголосно прийнята резолюція, яка стверджує, що представники Сель-Робу-правиці і „Світла" своїм становищем на конференції самі поставили себе в ряди зрадників робітничо-селянського руху та перейшли в табор ундо-фашизму".

Переговори скінчені. Не лише скінчені, але — як виходить з твердих слів Сель-Роб-Лівиці і ППС-Лівиці — припечатані. Над шумскістами винесено смертний присуд не лише в Харкові, але й у Львові, підтверджуючи тим тільки стару правду, що політику на Україні і в українських справах диктують всі інші, лише не українці, диктують Кагановичі, Вальницькі, жиди, недавні і давні „рускі" та поляки. А наївні й романтики з КПЗУ і Сель-Робу у зустрічі з дійсністю найшлися між молотом і ковалом.

В безконечній черзі...

Політичний процес 15-ьох.

Четвертий день розправи.

Нині, в суботу, переслухано всього чотирьох свідків, самих поліційних функціонарів зі Сятина. Вони описували, як підтято 7 тел. стовпів і як після того переведено арештування обвинувачених. Перший зі свідків, ком. Романьчик, оповідав про все те подрібно, інші поліц. функціонарі зізнавали дуже коротко. Нового до розправи ті зізнання не внесли нічого.

Після того читано зізнання тих свідків, що не явилися і ріжні процесові акти. Між ін. відчитано також дві відозви, видані Зах.-Українською Нац. Рев. Організацією: одну до селянства, другу до молоді. Обі відозви писала якась божевільно-дітвацька рука без найменшого почуття дійсности, без тіни якоїсь відповідальности й розуму. В них аж роїться від всяких безглуздих вигуків на адресу Польщі й поляків, настроєних — очевидно! — на найвищу ноту, від крепких слів і пустої фанфаронади — фразеольогії. Даремне шукав би хтось у тих безглуздих відозвах хочби примітивної льогіки й розуму... Фрази, пусті крикливі фрази — і більш нічого. Чиж дивно, що такі безмежно наївні, штубацькі відозви якихсь безвідповідальників знайшли такий відгук і таких „виконавців"?

В понеділок буде переслуханих ще кількох свідків і після відчитання решти актів промовлятиме прокуратор.

Нині публики на салі було дещо більше. Між присутніми бачили ми послів: о. прал. Кунцького і ред. М. Струтинського.

*

Нинішня розправа зачалася від переслухання свідків. Перший з них, поліційний комісар

Кароль Романьчик,

незаприсяжений за згодою обох сторін, зізнає, що до часу, як перетято ті стовпи між Будиловом і Устям, не запримітив у снятинськім повіті ніяких познак діяльности нелегальної рев. (військової) організації, хоч, на його думку, вона вже мусіла істнувати передтим. В попередних роках така організація в повіті не зазначила теж нічим свого істнування. Опісля оповідає подрібно, як відтято 7 тел. стовпів на шляху Будилів-Устя і як поліційні органи впали на те, що того вчинку допустилися підсудні. Дальше оповідає, як чергою арештовано одного підсудного по другім і як вони складали свої перші зізнання на поліції, признаючись по коротших чи довших ваганнях, що належали до рев. організації. Цю організацію св. називає УВО і щойно за підмогою предсідника і прокуратора каже, що це була ЗУНРО, якої органом є „Український Революціонер", що його знайдено в декого з обвинувачених. Св. очевидно не орієнтується в тих справах, бо пізніше знов мішає УВО з ЗУНРО. На пит. радн. Згуральського, чи та організація робила вражіння чогось серіозного і чи її члени не керувалися більше жаждою емоції, студ. жарту, сензації, св. каже, що робота тої організації була „цельова", хоч, правда, підсудні не вміли підтяти як слід навіть тел. стовпа, бо на перший погляд впадало в око, що це робили люди, які з пилою не мали в житті нічого спільного. На пит. оборонців св. каже, що в нікого з обвинувачених не найдено ніякої зброї, тільки хтось там бачив раз револьвер у Бажанського. На запит предс. св. каже, що не казав обвинуваченим, аби зізнавали також само в суді, як на поліції, за що їх пустить на волю, тільки казав, аби признавалися до всього.

Другий свідок

Генрик Екерт,

поліц. „вивядовца", незаприсяжений, зізнає, що робив ревізію в обв. Бажанського, у якого забрав книжку його віршів, з яких один революційного змісту є запродукований в акті обвинувачення. На поліції признавалися в приналежности до рев. організації всі з виїмкою Бажанського Мих. Стефаника й Івана Стефаника (котрого прок. не обвинувачує). Св. запримітив, що Баж. виїздив часто до Станиславова і Коломиї. Обвинувачені сходилися в дімку біля церкви, що стояв порожний. Чи їх було більше як пять, св. не може сказати. Св. не знає також, чи та організація мала на меті вибороти незалежність України, чи відбити „Сх. Малопольщу" від Польщі, хоч предсідник вказує на те, що це дві окремі справи.

Опісля зізнавав свідок

Францішек Шік,

„пшодовнік" поліції, незаприсяжений. Каже, що в часі слідства з обвинуваченими був присутній і писав на машині. Опісля подає, як арештовано декого з обвинувачених, яким він асистував.

Останній свідок

Ян Зайонц,

старший постерунковий, незаприсяжений,

оповідає, як переводив ревізію в Кирила Стефаника і як знайшов у нього між книжками відозву „До молоді Зах. України!". Тоді Кирило став трястися і сказав з плачем: „Тепер чекає мене смерть або кримінал"... Кирила став успокоювати його брат Юрко словами: „Не бійся, не денервуйся, нічого тобі не буде!". На запит предс., як іще казав Юрко, св. каже: „Таж ти ніде не був і нічого не знаєш!"

Відчитування зізнань і актів розправи.

Після того за згодою обох сторін відчитано зізнання свідків, що не явилися: Мих. Коляиковського, Людвика Ляшкй і кс. Мих. Борового, дир. гімназії в Снятині. Опісля відчитано письмо Дирекції почт і телеграфів, Техн. Заряду тел. і телеграфів на тих залізничих функціонарів, що перші відкрили перетяті дроти і підтяті стовпи. В дальшому відчитано зізнання тих осіб, що в них були відсудні на станції, а також письмо дир. коломийської гімназії Пр. Мостовича, учителів і товаришів відсудних. Вкінці відчитано дві відозви Зах.-Української Нац. Революційної Організації, про які згадали ми вже на вступі.

На тому закінчено нинішню розправу. Продовження її — в понеділок.

Катастрофи на Балкані.

(Від нашого кореспондента.)

Катастрофальні землетруси у Болгарії і Греції. — Чудні природні явища. — Страхіття катастрофи. — Біда населення. — Перед новими катастрофами.

Білгород, 25. квітня 1928.

Не вспіли ще газети описати усіх страхіть у Болгарії, як наспіли нові звістки про землетрус у Греції.

Те, що ділось у Болгарії від великодньої суботи, тяжко описати. Воно нагадує собою скорше якусь фантастичну сторінку в роману чи фільми, але не реальну дійсність. Подія звалилася на бідне населення Болгарії саме на ясні свята Христового Воскресення. Після першого катастрофального землетрусу, від котрого рушились великі камяниці, ховаючи під собою жертви, незабаром надійшов другий, котрий остаточно знищив кілька міст і сіл.

Страшну ніч пережило місто Пловдив і його околиці. Під згуки підземного гудіння, згасла електрика, окутавши місто темінню і наповнивши жахом і зойком. Та незабаром зловіще полумя пожеж освітило страшну картину руїн. Горіли великі склади і полумя при кожному новому землетрусі зривалося стовпами до темного неба, наводячи ще більший жах та паніку на пів-божевільне населення... І врешті убиті, ранені збожеволілі і тисячі таких, що лишилися без прикриття над головою, голодних і тремтючих під холодним дощем, клюнув після катастрофи.

На богатьох місцях трапились чудні появи — тріскала земля, підіймалися нові горби, а на іншому місці зникали ті, що були раніш. У богатьох колодязях висохла вода, зате в інших місцях почали бити з землі гейзери теплої води, що доходили до висоти двох метрів. Це тривало, правда, не довго, але вода била з такою силою, що позаливала дворища і поробила озерця з ріжних долин. В одного селянина такий гейзер почав бити водою посеред хати і зник аж за кілька хвилин.

На залізничій лінії біля Тавкаля на протязі двох кільометрів зсунувся насип і із шляху рівного як стріла зробилася закрутина, а шини поскручувалися, як змії, і повідривалися від всосів.

Годі все описати. Для того треба було би кількох більших статтей, а не одної.

У Греції землетрус не захопив такого простору, як у Болгарії, але уже і по тих звістках, які надійшли, він був теж страшний у своїх наслідках. Читачі мабуть знають кількість жертв із телеграм.

Цікаво це, що всі ці землетруси передбачив вірно, про що у свій час повідомляли часописи, директор Геодинамічної Обсерваторії у Фаенції п. Бенданді. Він між іншим цілком не поділює думки інших учених, які пояснюють останні землетруси переміщенням ріжних шарів землі, або осіданням грунту. Він каже так:

„Те, що тепер опустошує південну Европу, це глибока космічна кріза. Причини цих землетрусів не треба шукати у геольогічних змінах. Тут маємо справу лише з сізмічним явищем, виявом сізмічної енергії, яка від давнього часу призбиралася у середині землі".

Що торкається центрів теперішньої пробудженої активности цієї енергії, то він каже, що вони скоро притихнуть, зате тремтіння будуть звлятися одно по одним на інших місцях на Егейському Морі, у Греції і Італії, бо теперішня кріза взагалі торкається цілої південної Европи: від Італії до Малої Азії, і в цій широкій смузі підготовлюються нові сильні тремтіння землі. Зазначуючи, що взагалі трудно установити місця, котрі зачепить ця катастрофа, Бенданді стверджує, що найсильніших пертурбацій можна сподіватися від 4. до 5. травня. 10. травня, каже він, будемо мати нові легкі землетруси у Болгарії, котрі будуть у звязку з сильними землетрусами у Китаю. Після цього активність поверне на південь і південний захід (Греція і південна Італія). Будемо мати слабіші землетруси 23. травня у Альпах і 28. травня у Малій Азії (Смирні).

Отже коли італійський учений не помилиться і цього разу і його передбачення знову так зрівняються як і попереднього разу, будемо мати незабаром нові нещастя та нові страхіття.

В. Аяський.

Катастрофа неврожаю на Поділлі.

Безнадійний стан озимини. — Малі вигляди на успіх ярих засівів. — Незрозуміле становище польської преси.

З північної части нашого Поділля повідомляють, що стан озимих засівів представляється там прямо катастрофально. На це склалось кілька причин; перш усього осінію сніг впав на незамерзлу озимину, що потягнуло за собою випрівання засівів, особливо пізніших. В березні сніг стаяв, але замісць весняного дощу прийшли сильні морози, що доходили до 20 ст. Ц. і тоді вимерала решта озимини, особливо пшениці. Місцями, напр. в Тернопільщині, до загальної катастрофи чимало причинились миші.

В світлі цих, цілком віродостойних інформацій, дивно виглядають інформації львівського „Слова Польского", поміщені там перед кількома днями. В них стверджується, що страти в озимині оцінюються на 15—20 проц., при чім додано, що в „тернопільськім воєвідстві стан засівів несогірший".

Не знаємо, чи того рода невірні інформації потрібні для успокоєння стривоженого міського населення, перед яким треба осторожно оправдувати постійну дорожнечу на хліба, чи може це потрібне для піддержки курсу валюти, але такий оптимістичний погляд не сміє лягти в основу урядових комбінацій і рахунків над висотою податків, які мають в першу чергу лягти на наше хліборобське населення.

З огляду на спізнену весну (ще не всюди скінчена сійба вівса) збір в осени заповідається дуже зле і з тим явищем вже нині повинні рахуватися міродайні чинники, а наша парляментарна репрезентація повинна припильнувати, щоби околицям, навіщеним неурожаєм, уряд прийшов з допомогою в осени ц. р. не тільки в формі відписання податків, але щоби доставлено господарям насіння, для переведення осінних засівів.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 28. травня 1928.)

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

Бюджет мін-ства почт і телеграфів та мін-ства закордонних справ.

(ік) Сьогодня передполуднем покінчено наради над бюджетом мін-ства почт і телеграфів. Із важніших змін, які пороблено в бюджеті можна зазначити лише перенесення значних сум до відділу підприємств.

Після перерви приступлено до розгляду бюджету мін-ства закордонних справ. Перший забрав голос міністр Залеський. Його промова не торкалася зовсім політ. моментів, але виключно бюджетових позицій. Міністр заповів, що політ. експозе виголосить у комісії для закордонних справ. Бюджет мін-ства передбачує суму 52.378.000 зол. у позиціях видатків. З того найцікавішою є позиція 11,000.000 зол. на дисп. фонд. У дискусії референт бюджету пос. Домбський (Стр. Хл.) зазначив м. і. аномалію великих коштів на постійне переношення тих самих послів на ріжні щораз нові посади. І так посол Кноль протягом 4 чи 5 літ був чотири рази перенесений до Москви, Ангори, Риму а тепер до Берліна. В дальшій дискусії забрав слово також представник Українського Клюбу пос. д-р **Дм. Левицький.**

ПРОМОВА ПОС. Д-РА ДМ. ЛЕВИЦЬКОГО У БЮДЖ. КОМІСІЇ.

(ік) На вступі пос. д-р Дм. Левицький звернув увагу на ненормальність нарад над бюджетом мін-ства. Над позиціями бюджетова комісія радить подрібно і переголосовує їх без попереднього політ. експозе міністра. Таким робом посли дають міністрові довіря ін бльянко. Промовець не знає, як можна голосувати над бюджетом якогось міністерства, коли не є відоме, як це міністерство в суті виглядає. Для мене, казав д-р Дм. Левицький, справа ясна. Вважаю політику мін-ства закорд. справ імперіялістичною і тому шкідливою, отже тимсамим усі дисп. фонди вишрубовані аж до суми 11 міл. зол. шкідливими. Зрештою про політику міністерства закорд. справ буде нагода говорити підчас політ. дискусії у комісії закорд. справ. Тепер треба запротестувати передовсім проти титулів деяких позицій урядового преліямінарю, а саме проти титулу: Росія. Над тими позиціями м. і. видніють видатки на консуляти в Києві і Харкові. Українці мали вже тоді свою державу (в 1917 р.), коли поляки стогнали під чужим ярмом. Нині українці входять у склад федеративної рад. республики. В кожному разі міста Київ і Харків є центрами України, а не Росії. Стара Росія безповоротно розпалася вже 1917 р., а якщо вживати того старого імени, то тимсамим правом могли би англійський, француський чи німецький бюдж. преліямінар містити під рубрикою „Росія" видатки на своїх представників у Варшаві чи Гельсінгфорсі (в тому місці голова комісії пос. Бирка дав вислів свого невдоволення). Як другу справу порушив пос. д-р Дм. Левицький невідповідне трактування українських політичних і неполітичних еміґрантів польськими закорд. консулятами. Спеціяльно зручно вишукував собі польський консуль у Кошицях як причину відмовлення українцям візових віз до Польщі. Для нього досить було, щоби за візою приходив українець. Промовець ілюструє поведінку кошицького консуля конкретними призвіщами відносно д-ра Деркача і д-ра Панкевича. У звязку з тим зголосив демонстративний внесок на сверocchhення кошицькому консулеві 1000 зол.

ФЕРМЕНТ У КЛЮБІ І-КИ.

(ік) В собі свого рода сензацію викликали листи двох послів І-ки до голови свого клюбу, в яких вони резиґнують із членства у президії клюбу. І так пос. Маріян Косцялковський зрезиґнував із заступства голови клюбу, а пос. Баранський зі становища секретаря клюбу. Тому, що оба посли належать до групи партії праці, їх виступлення коментують у політ. колах як непорозуміння між партією праці і заг. політикою проводу клюбу І-ки.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ В СОЙМІ.

(ік) Сьогоднішні веч. газети подають, що марш. Пілсудський вже виздоровів, повернув зі шпиталю до Бельведеру та в пятницю найбл. тижня виголосить на бюджетовій комісії експозе у звязку з бюджетом мін-ства військових справ.

НАЙБІЛЬШ АКТУАЛЬНІ СПРАВИ У ПОЛЬСЬКОМУ СОЙМІ.

(ік) Після уконституування соймових комісій вже менш-більше виясняються образ найближчої діяльности сойму. Випливають теж справи, які ймовірно будуть предметом гострих дебат і можуть стати причиною поважних конфліктів. До тих справ належить між іншим проект пресових законів, який криється під проектом новелі до способу оголошування законів у „Дн. Зак.". Поважною справою є внесок ендеків про створення конституційного трибуналу. Далі внесок Стронництва Хлопского про скасування конкордату. Ця остання справа приділена до конституційної комісії. По залагодженні у конституційні. комісії вона перетвориться у принціпову боротьбу клерикальних та радикальних угруповань. При цій справі мабуть найдуться в незручнім положенні члени клюбу І-ки, з яких деякі відносно справ церкви є радикально настроєні, інші знова займали все прихильне становище до Риму. Дуже характеристичне, що клюб І-ки, який має провід у найважніших комісіях (конституційній, адміністраційній та інших) не зголосив досі ані одного проекту, ані одної інтерпеляції!

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 28. травня 1928.)

УСТУПЛЕННЯ КАРД. ГАСПАРІ.

(ік) У найближчих днях має уступити держ. підсекретар папської курії кард. Гаспарі. Його димісію пояснюють натиском прихильників французьких католицьких роялістів, згрупованих біля „Акціон Франсез", а з другого боку натиском фашистівських кол. Кард. Гаспарі був противником угоди курії із фашизмом. Кандидатом на наслідника кард. Гаспарі є апост. нунцій в Еспанії Тедескіні.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА В ЮГОСЛАВІЇ.

(ік) У Новому Саді трапилася велика летунська катастрофа. Серед лету счіпилися два військові літаки та злетіли розбиваючися у дребезги. Летун кап. Петрович і один сержант згинули на місці. Кап. Петрович належав до найславніших югосл. летунів.

КОШТИ ВІДБУДОВИ КОРИНТУ.

(ік) Обраховано, що кошти відбудови Коринту виноситимуть 2 міл. англ. фунт. штерлінгів (біля 10 міл. долярів). Із закордону напливає допомога для жертв землетрусу.

По широкому світі.

У Відні арештували бувш. провідника комуністичного перевороту на Мадярщині Белю Куна. Він вів там потайне бюро пропаганди.

Процес за замах на італ. короля відбувається в Міляно. Число арештованих у звязку з ним було 600 осіб; поважно підозрілих досі 42.

В половині травня вибирається у воздушний лет нім. летун Рістіч у товаристві віденської акторки Доленц через Атлантійський Океан, на літаку кращім, ніж „Бремен".

Китайські бандити вирізали в місті Кунгінен 500 людей.

Здоровля французького міністра закорд. справ Бріяна покращало.

Прийшло до першої сутички між японцями і китайцями біля Цинанфу.

Є неперевірені звістки, що ген. Врангель помер не природною смертю, а отроєний.

НОВИНКИ

— **Першотравневі арешти.** Перед 1-шим травня переведено у Львові досить численні арешти. Як нас інформують, в дні 26 квітня рано арештовано Іллю Калятинського (з Робітничої Лівиці), Мих. Дурделлу („Єдність Сель-Робу"), д-ра Михайла Заяця, Козму Пелехатого і Мелітона Голінатого (Сель-Роб Лівиця) та інших. Очевидно, чим ближчим є день робітничого свята, тим поширюються арешти.

— **Небуденне явище** — таємний пил, що вкрив великі простори наших земель бруднатим кольором досі не вповні розяснене. Вчені не знають, звідки він міг прилетіти і шукають його джерела у далеких вульканах. Не тільки між сільським, але й міським, на-пів інтелігентним населенням панує тріво́жний настрій. Львівська преса подає неперевірену звістку, що в Драгинівці, тернопільського повіту, обнизилась земля на просторі 3 км., а в Бірках Великих 300 м. квадр. всунулось у землю, при чому одна хата... значно знялась у верх. Наша редакція дістає листи із ріжних міст Галичини, а в них зразки цього пороху, який не скрізь є однаково чистий. У заліщицькім повіті мало бути від нього так темно, що в кімнаті було важко читати в само полуднє. Чимало людей уявляє собі, що коли бачений у нас пил — вульканічний, значить: вулькан від нас недалеко, а землетрус ще ближче. Агенти від товариств обезпечень мають широке поле до діяльности: коли кінець світа близький, найкраща пора обезпечити себе від... нещасливого випадку. Найбільше тішаться всі ті, що мають довги: нарешті не треба буде їх платити!

— **Чи будуть нові землетруси?** Італійський професор Бендандї, який передсказав точно землетруси в Смирні, Болгарії та Греції, каже, що так. І то в найближчих днях: 4. і 5. травня у південній Европі, 10. в Болгарії, одночасно в Китаю, 23-го на території Альп, а 28-го знову в Смирні. Можна уявити собі, що на цей раз паніка серед населення даних земель буде ще більша.

— **Львівська хровіка.** Головний ветеринар м. Львова д-р Гіольський користав із свого становища на всі боки: видавав за хабарі незаконний дозвіл на заріз худоби, спримовував ріжників до різні в Кривчицях, якою він теж управляв, а де податок дешевший і ріжницю між львів. податком можна сховати до кишені... Він завішений у службі.

— **Де нас нема.** У „Моніторі Польськім" з 16. квітня оголошений склад „дирекційної залізничої ради" у Львові. На 23-ох членів і стількиж заступників нема між ними ні одного українця. Бо Львів лежить на такій території...

— **Катастрофи й нещастя.** У Варшаві два нещасливі випадки з літаками; летуни ранені. Біля Познаня вбитий військовий летун. — У Шабаці (Югославія) три летуни вбиті. — Біля Риму вбитий італ. летун. — Над Дніпром скаженіла буря, що пронеслась над містечками та селами і спричинила великі шкоди. — У Бразилії, м. Сантос, обірвалась гора, що засипала 50 осіб. — У стейті Мейн (Спол. Держави) відчули несильний землетрус на значнім просторі.

Зі спортового життя.

УКРАЇНА І. — ЕКРАН І.

Змагання цих дружин за мистецтво А-класи відбудуться 29-го ц. м. в год. 11. передпол. на площі Сокола-Батька. Попередить змагання Україна II. — Екран II. за мистецтво Б-класи (год. 9.30 передпол.). Вступ: 1 зол. і 50 сот.

Успіхи спорт. дружини „Русь" в Ужгороді.

З ужгородської „Свободи" довідуємося, що симпатична одинацятка „Руси", яку ми мали нагоду витати мин. року у Львові, має тепер дуже гарні успіхи на зеленій мураві. Так в недавніх змаганнях за „пасхальну чашу" побила „Русь" У. Т. К. у відношенні 2:0. В тиждень пізніше відбулися змагання „Руси" з У. М. Т. Е. з ремісовим вислідом 1:1 (0:0). Тому змагання треба було повторити. Ці змагання відбулися при масовій участи ужгородської публики, яка горячо оплескувала гарну гру змагунів „Руси", особливо, коли грачі У. М. Т. Е., бачучи свою програну, намагали більше грубістю й дикістю, як знанням і технікою. Ці змагання виграла „Русь" 1:0. Справоздавець „Свободи" підчеркує, що судля був несправедливий і форитував УМТЕ, але це все одно на ніщо не здалося. Зграчів „Руси" були найліпші: воротар Бокшай, а дальше Кома, Криж, Шандор і Куруц. „Русь" виграла ці тяжкі змагання тому, що накинула з самого початку вбивче темпо противникові, якого він не видержав. Тепер „Русь" тренує пильно і готовиться до дальших змагань. Коли їй вдасться побити сильну одинацятку Ч. С. К., в що вона вірить, то „пасхальна чаша" дістанеться нашій закарпатській дружині.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУД. СПОРТ. КЛЮБ подає до відома, що тренінги секцій: копаного мяча і легкої атлетики пань та панів відбуватимуться у *вівторок та четвер* від 6—8 год. веч. кожного тижня на площі „Сокола-Батька". Тренують тов. Борусевич, Жарський, Старосольський. Повинністю кожного студента явитись на тренінгах.

У. С. С. К. повідомляє, що вписи до секцій Студ. Спорт Клюбу приймає секретар тов. Мішкевич кожного дня в „Академ. Домі" між год. 12—14. Уруxомлені є такі секції: легкоатлетична жіноча та мужеська, копаного мяча, ситківкова, а в найближчих днях відчиняється плавацька і забавова. У. С. С. К. має для своїх членів знижки по кортах та плавальнях.

Театри.

Міський великий театр:

29-го г. 3 попол. „Ясь і Малгося" (для дітей).

29-го г. 7·30 веч. „Сніжиста ніч" Рибіцького.

30-го г. 7·30 веч. „Веселі куми з Віндсору", опера.

Міський „Театр Новин":

29-го г. 3 попол. „Орлов".
29-го г. 8. веч. „Леді Ші".
30-го г. 8. веч. „Леді Ші".

КІНА.

„Аполльо": „Гураган" Ю. Бранна.
„Лев": „Гураган".
„Палас": „Пані Міністрова".
„Фатаморгана": „Танцюючий Відень".
„Байка": „Невпіймaний ватажок Сови".

Нові книжки й видання.

ЖУРНАЛИ:

Життя і Знання, ілюстрований популярно-науковий і літературний журнал Т-ва „Просвіта". Рік І. ч. 8. за травень 1928 р. Зміст: Ів. Яровацький: В піднебесних просторах; М. Омельченко: Потреба соціольоґічної освіти; І. Шендрик: Смертна кара; В. Виноградник: Про світ бактерій; І. Брик: Гаївки у Львові; М. Бажалук: Де находиться й як добувається нафтова ропа?; А. Крушельницький: Ів. Франко в часі університетських студій; І. Мельник: Спомини з подорожі; В. Наріжний: Бурсак; Всячина.

Поступ. Вістник літератури й життя. Річник 8. Число 3—4 за березень-квітень 1928 р. Зміст: Вячеслав Липинський: Хам і Яфет; В. Лімниченко: Люблю Тебе; М. Гнатишак: Хризантеми; В. Заловецький: Кристалізація гетьманської ідеї; Монтрезор: Одзивки; Св. Гасина: Навечір'я; П. Шоставівський: Гетьманський універсал з 16. жовтня 1918 р.; д-р Ігор Лоський: Юрій Немирич; Б. Мончевич: Лисенко й українська пісня; В. З: Українська фільософія; Перші українські вибори під владою Польщі; З гетьманського руху; Бібліографія; Літературні замітки й анекдоти.

ОПОВІСТКИ.

Учительська Громада в Чорткові відкриває 5. травня приготовляючий курс до гімназії. Наука безплатна. Зголошення в Управі української гімназії. 2—3

Самаританський курс першої помочі в недугах і наглих випадках улаштовує Жіночий Кружок УПТ. ім. Ганни Барвінок з початком травня. Курс вестимуть фахові лікарські сили теоретично і практично. Виклади будуть відбуватися в домівці дівочої школи ім. Шевченка при вул. Мохнацького 12 у вечірних годинах два-три рази в тиждень. Курс безплатний за одноразовим датком на адміністрацію. Зголошення приймає і ближчих інформацій уділяє Управа дівочої школи ім. Шевченка. 2083 1—3

Загальні Збори Українського Туристично-краєзнавчого Товариства „Плай" відбудуться дня 13. травня 1928 в год. 4. попол. в салі „Бесіди" у Львові вул. Рутовського 22. Порядок денний: Відчитання протоколу попередніх загальних зборів, Звіт уступаючого виділу, Звіт Ревізійної комісії, Вибір нового виділу і ревізійної комісії, Внески і запити. На випадок браку комплету збори відбудуться пів години пізніше без огляду на комплет. — За Виділ: Д-р Станислав Старосольський, Стефанія Пашкевич. 1-1

До колишніх абітурієнтів академічної гімназії з 1878 р. Товариші! Минає пів століття з того часу, в котрім ми складали іспит зрілости. Була це важна хвиля не тільки в нашім житті, але і в історії нашого шкільництва. Ми перші здавали тоді іспит зрілости в українській мові в одинокій українській гімназії на всіх українських землях. З огляду на це відсвяткуймо гідно ці вийкові роковини товариським зїздом, по думці нашої постанови з перед пять літ. Зїдьмося всі! Просимо Вас отсим подати свої адреси Товаришеви Вас. Білецькому (у Львові вул. Гіпсова ч. 34), а ми повідомимо Вас про речинець і програму зїзду. До милого побачення. — У Львові 25. IV. 1928. — Василь Білецький, Ігнатій Дзерович, Ярослав Ільницький, Теофіль Мякух, д-р Стефан Федак. 2084 1—1

Зголошення на приготовні курси для дівчат і хлопців до класи І. гімназії Р.Ш. УПТ. і державної гімназії в Коломиї як також приготовні курси до 4. кл. гімн. РШ. УПТ. в Коломиї приймає Управа гімназії РШ. УПТ. (Народний Дім II. поверх) до дня 6-го травня п. р. — Старшина Кружка РШ. УПТ. в Коломиї. 2089 1—3

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.